

ВЕБІНАР

1 6 Т Р А В Н Я

1 5 : 0 0 - 1 9 : 0 0

ECONLINE

МАРАФОН ЗНАНЬ

15.04 - 05.06

АНАЛІЗ ДАНИХ

МОНІТОРИНГУ ПОВІТРЯ

ПРАКТИКУМ

Спікер: Максим Сорока

(міжнародний проєкт «Чисте повітря для України»)

РЕЄСТРАЦІЯ НА САЙТІ:
ECONLINE.TILDA.WS/WEBINAR_1605

У ПРОГРАМІ ВЕБІНАРУ:

- Фізичний зміст нормативів екологічної безпеки**
- Індокси якості повітря, зміст та порядок обчислення**
- Проблеми спільної дії забруднюючих речовин**
- Базові статистичні параметри**

У чаті є посилання на гугл-папку.

Прошу завантажити ці документи – вони нам стануть у нагоді

ОПИТУВАННЯ

**ЯКІ НОРМАТИВИ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ
ВИКОРИСТОВУЮТЬ В УКРАЇНІ?**

Прошу ваші відповіді у чат!

ОПИТУВАННЯ

ЯКІ НОРМАТИВИ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ВИКОРИСТОВУЮТЬ В УКРАЇНІ?

ГДК (гранично допустима концентрація)

(середньодобові, максимально-разові, повітря робочої зони...)

ГДВ (гранично допустимий викид)

КНзр (клас небезпеки забруднюючої речовини)

ІЗА (індекс забруднення атмосферного повітря)

ПЗ (показник забруднення атмосферного повітря)

ГДЗ (гранично допустиме забруднення)

Референтна концентрація

Референтний ризик для здоров'я населення

ГДК – звідкиля вона береться?

ДСП-201-97

gov.ua/rada/show/v0201282-97

Число	Домішки							
	Завислі речовини	Діоксид сірки	Оксид вуглецю	Діоксид азоту	Оксид азоту	Фенол	Аміак	Формальдегід
ГДК с-д	0,5	0,05	3	0,04	0,06	0,003	0,04	0,003
ГДК м-р	0,15	0,5	5	0,085	0,4	0,01	0,2	0,035
КНзр	3	3	4	2	3	2	4	2

РД 52.04.186-89 «Руководство по контролю загрязнения атмосферы»

ДСП-201-97

Наказ Міністерства охорони здоров'я України "Про затвердження гігієнічних регламентів допустимого вмісту хімічних і біологічних речовин в атмосферному повітрі населених місць" від 14 січня 2020 року N 52.

ОПИТУВАННЯ

ДЛЯ ЯКИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ БУЛО ВИМІРЕНО ТА ОБЧИСЛЕНО ГДК?

Варіанти відповіді:

1 – діти

2 – вагітні жінки

3 – підлітки

4 – чоловіки та жінки у віці від 18 до 40 років

5 – особи віком понад 60 років

6 – особи, що мають хронічні захворювання

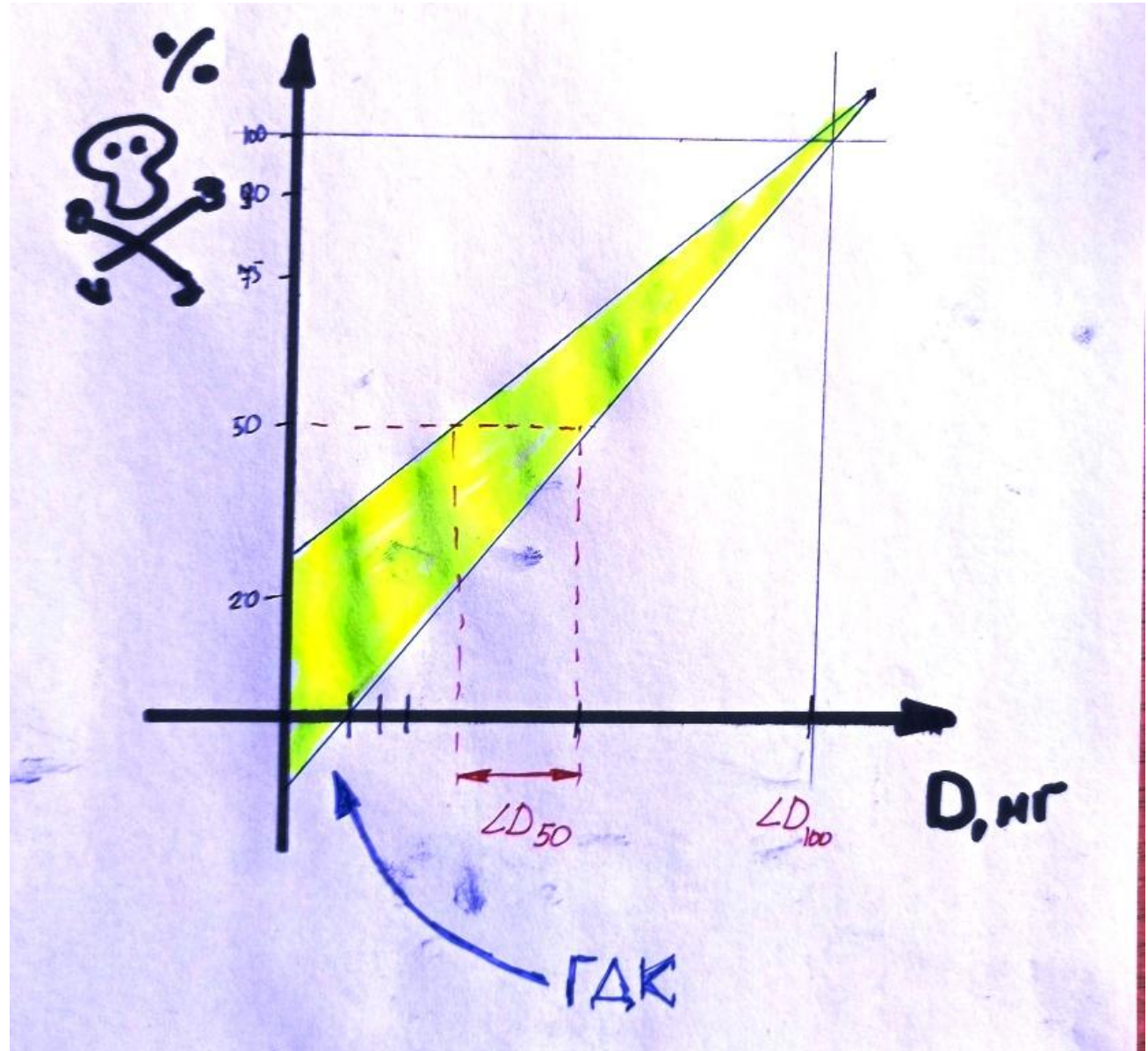
7 – особи, що 8 годин на день дихають повітрям “низької” якості

8 – особи, що мешкають у містах на населених пунктах

ВИМІРЮЮТЬ
КОНЦЕНТРАЦІЇ
ТА ПАТОЛОГІЇ

ОБЧИСЛЮЮТЬ
LD

ОЦІНЮЮТЬ
ГДК

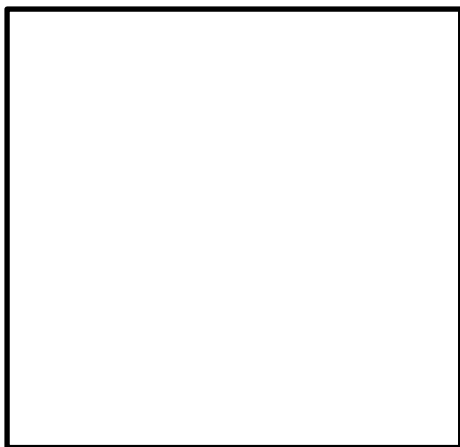
Індекс забруднення атмосферного повітря – традиційна основа

$cIЗA_i = \left(\frac{C_i}{ГДК_i} \right)$		$IЗA_i = \left(\frac{C_i}{ГДК_i} \right)^{K_i}$		$KIЗA_n = \sum_{i=1}^n I_i$	
<p><i>cIЗA</i> – показник порівняння концентрації забруднюючої речовини зі стандартом екологічної безпеки <i>IЗA</i> – індекс якості повітря, приведений до ступеня небезпеки діоксину сірки <i>KIЗA</i> – комплексний індекс забруднення атмосферного повітря</p>					
< 1	<u>безпечний</u>		< 5	низький	
> 1...2	<i>слабко небезпечний</i>		5...8	підвищений	
> 2...4.4	<i>помірно небезпечний</i>		8...13	високий	
> 4.4...8	<i>небезпечний</i>		>13	дуже високий	
> 8	<i>дуже небезпечний</i>		>20...25	небезпечний	

ОПИТУВАННЯ

ЯК ПОРІВНЯТИ ЧЕРВОНЕ ТА КВАДРАТНЕ?

Комбінована дія забруднюючої речовини – посилення небезпеки

I. Перелік речовин, для яких при сумісній присутності в атмосферному повітрі встановлено ефект сумації біологічної дії з Ккд рівним 1,0 (при розрахунку за формулою):

$$\frac{C_1}{\text{ПДК}_1} + \frac{C_2}{\text{ПДК}_2} + \dots + \frac{C_n}{\text{ПДК}_n} \leq 1,0$$

9. Азоту диоксид, гексен, сірчистий ангідрид, оксид вуглецю;

14. Аміак, сірководень, формальдегід;

16. Азоту диоксид і оксид, мазутна зола, сірки диоксид;

29. Озон, диоксид азоту, формальдегід;

30. Оксид вуглецю, диоксид азоту, формальдегід, гексан;

40. Сірчистий ангідрид, оксид вуглецю, фенол і пил конверторного виробництва;

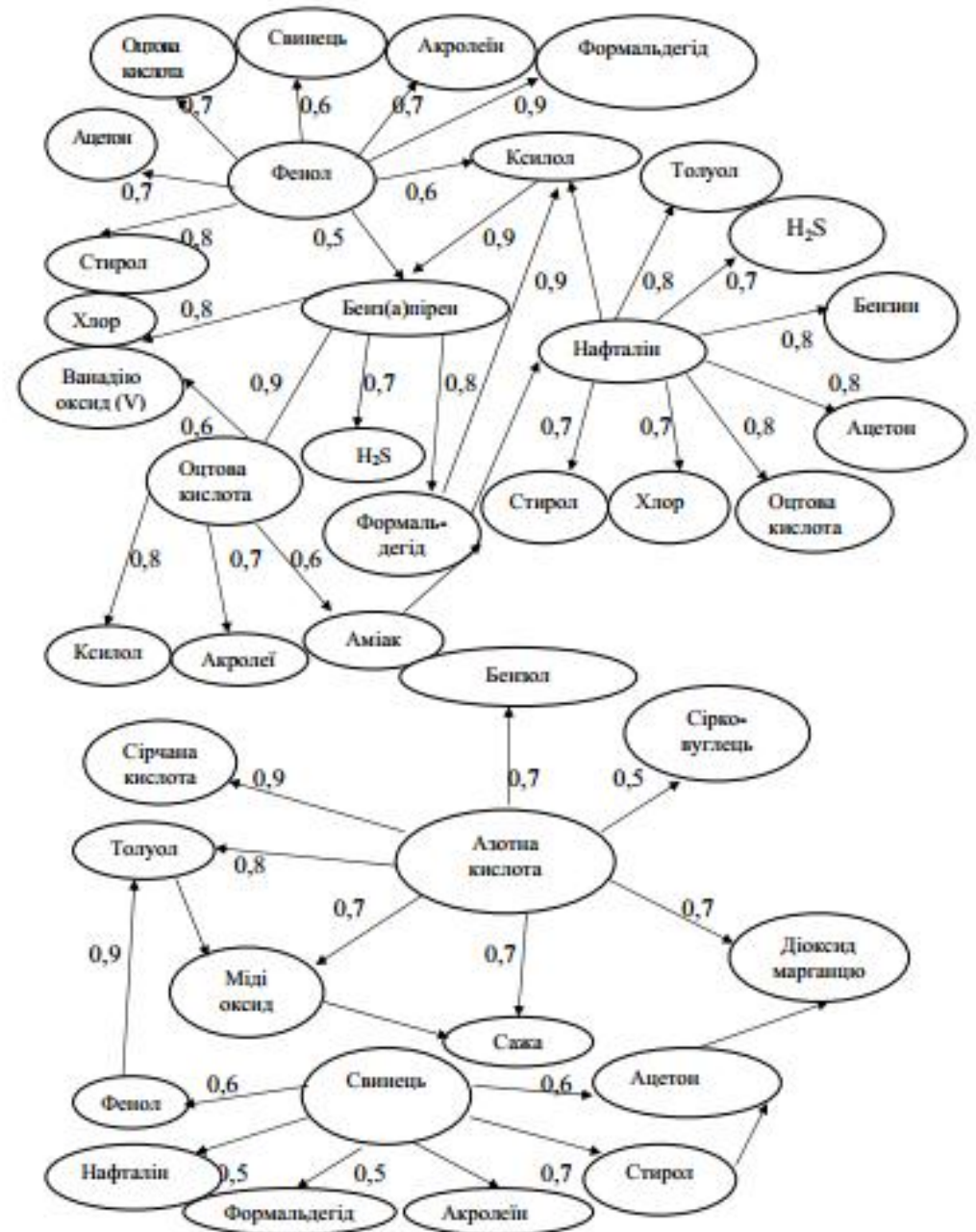

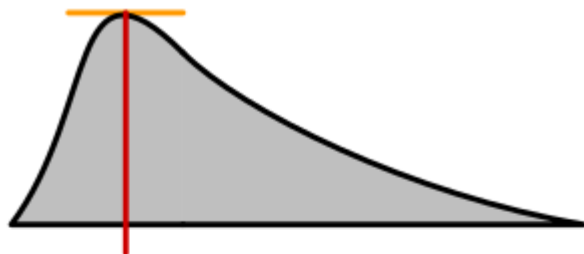
Рис.3.6. Кореляційні плеяди шкідливих хімічних елементів у промислових викидах

Гігієнічна оцінка та профілактика впливу атмосферних забруднень на населення у мегаполісі металургійної галузі

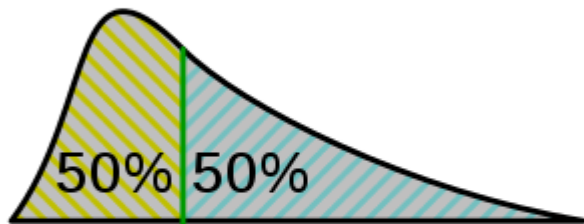
[Федорченко, Руслана Анатоліївна](#)

<http://dSPACE.zsmu.edu.ua/handle/123456789/5226>

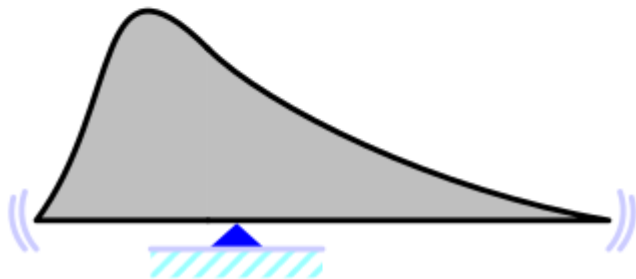
Усереднення – необхідні параметри описової статистики

мода

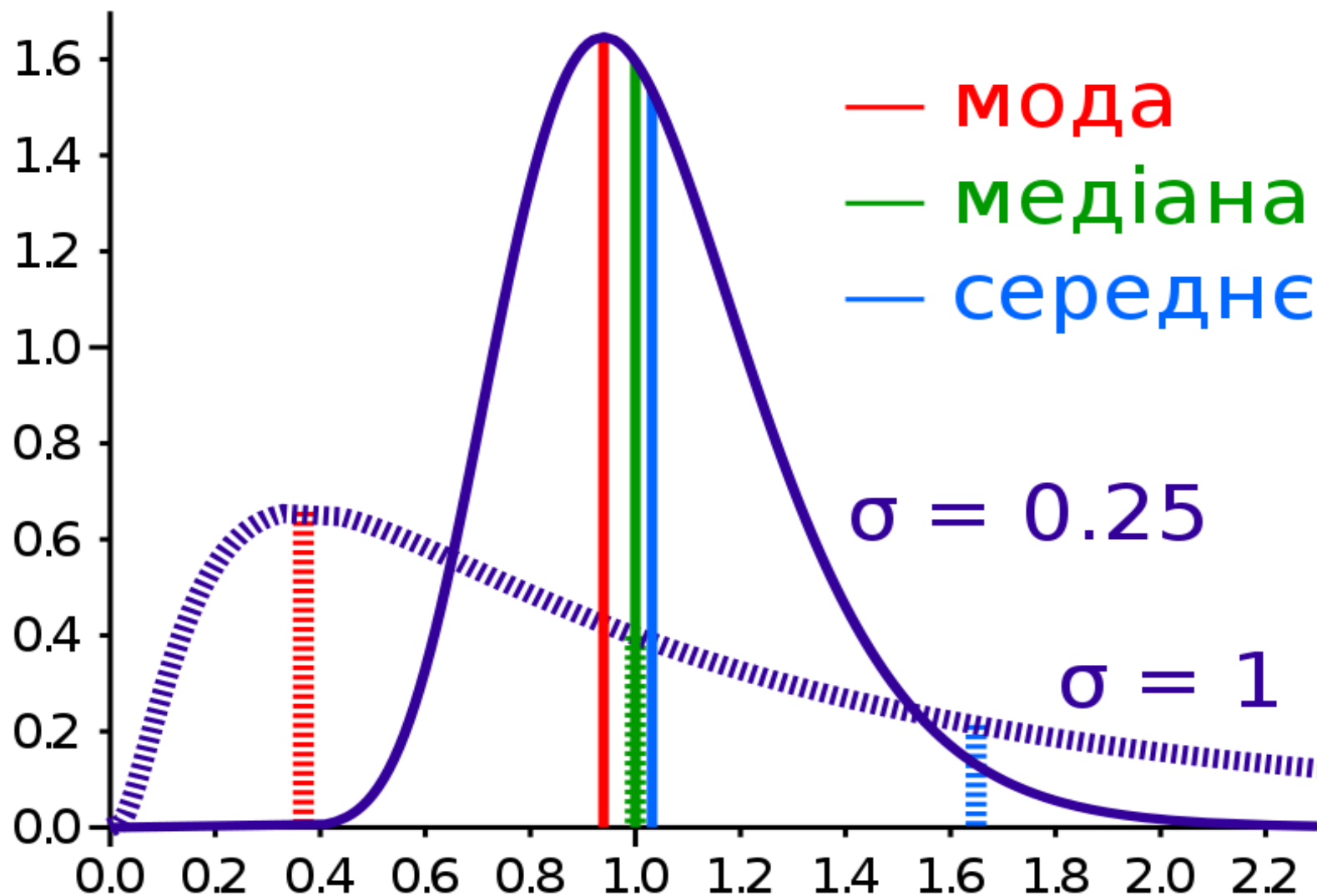
медіана

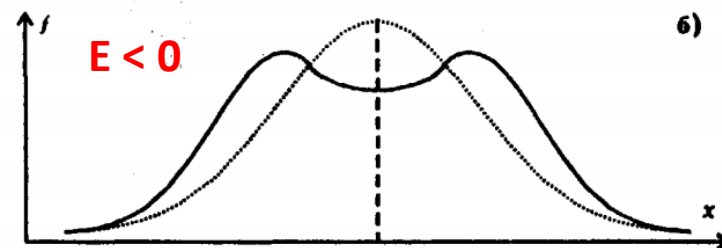
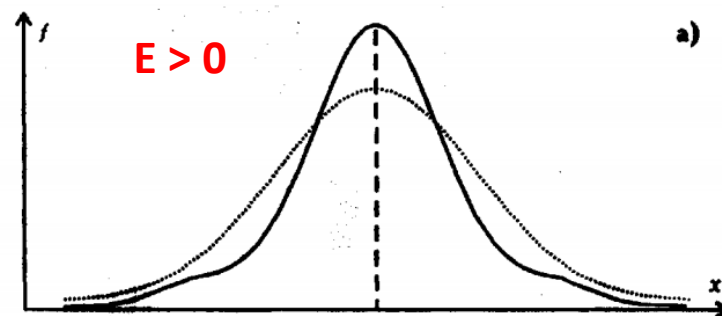
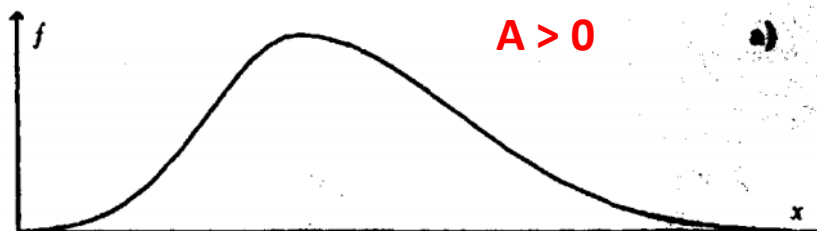
середнє

x_i	Одиничне значення
$x_{\max}$	Максимальне значення
$x_{\min}$	Мінімальне значення
$\bar{x} \equiv M = \left(\frac{\sum x_i}{n} \right)$	Середнє арифметичне (математичне оцікування)
$S^2 = \left(\frac{\sum (x_i - \bar{x})^2}{n-1} \right)$	Дисперсія
$\sigma = \sqrt{\left(\frac{\sum (x_i - \bar{x})^2}{n-1} \right)} = \sqrt{S^2}$	Середнє квадратичне відхилення (стандартне відхилення)
$v = \frac{\sigma}{x}$	Коефіцієнт варіації
$A = \left(\frac{\sum (x_i - \bar{x})^3}{n \cdot \sigma^3} \right)$	Показник Асиметрії
$E = \left(\frac{\sum (x_i - \bar{x})^4}{n \cdot \sigma^4} \right) - 3$	Показник Ексцесу

Усереднення – у чому проблема?

Асиметрія та Ексцес

Показники Асиметрії та Ексцесу допомагають нам зрозуміти – наскільки адекватно середнє значення (або медіана чи мода) характеризують усю сукупність наших даних